

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) 40 §:n nojalla

Malminetsintälupahakemuksen

Hakija: Mawson Oy
Lupa-alueen nimi: Raja
Lupatunnus: ML2014:0061
Alueen sijainti ja koko: Rovaniemi, 882,53 ha.

Kuvaus hakemuksen mukaisesta toiminnasta

Hakija etsii alueelta kultaa, kuparia, wolframia ja kobolttia. Tutkimusmenetelmät ovat geologisia, geofysikaalisia- ja kemiallisia tutkimuksia mukaan lukien tutkimuskaivantojen ja syväkairauksen avulla tehtävä näytteenotto ja tutkimus sekä mahdollisesti RC-poraus.

Mielipiteet ja muistutukset

Mielipiteet ja muistutukset hakemuksesta voi lähettää 14.10.2024 mennessä lupatunnus mainiten Tukesiin, osoitteeseen PL 66 (Opastinsilta 12B) 00521 Helsinki, tai sähköisesti doc-tai rtf-tiedostona osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi

Hakemuksen nähtävilläolo

Hakemusasiakirjat ovat nähtävänä Tukesin internet-sivuilla:
<https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla.

Lisätietoja Maija Viikinen puh. 029 5052 166 maija.viikinen@tukes.fi tai kaivosasiat@tukes.fi

Kuulutettu 6.9.2024

Pidetään nähtävänä 14.10.2024 asti.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisusta.

MALMINETSINTÄ- LUPAHAKEMUS

HUOM!

Ennen lomakkeen täyttämistä, tutustu erilliseen liitteeseen: [Huomioitavat lain ja asetuksen kohdat](#) (klikkaa linkkiä).

☐ Uusi malminetsintälupahakemus

☒ Jatkoaikahakemus
(valtaus, malminetsintälupa)

Liittyvä lupatunnus
ML2014:0061

1. Tiedot hakijasta ja tämän edellytyksistä haettavaan toimintaan

1.1 Hakija (ei sivuliike) Mawson Oy	1.2 Yhteystiedot (osoite ja puhelinnumero) Mawson Oy Ahjotie 34 96320 ROVANIEMI +358 50 448 8303	1.3 Kotipaikka Ylitornio
1.4 Sähköposti thyysalo@mawson.fi		1.5 Y-tunnus 2437454-1

☐ 1.6 Virkatodistus (liitteenä)

☒ 1.7 Kaupparekisteriote (liitteenä)

1.8 Malminetsinnän rahoitus esitettyyn toimintaan Mawson Oy on kanadalaisen Mawson Finland Limitedin kokonaan omistama tytäryhtiö. Sillä on käytössään koko Mawson-konsernin malminetsinnän asiantuntemus ja sen tekninen ja taloudellinen suorituskyky. Konsernin emoyhtiö Mawson Finland Ltd rahoittaa Mawson Oy:n toiminnan kokonaisuudessaan. Yhtiöllä on elokuussa 2024 käytössään malminetsintään varattuja kassavaroja noin 4 miljoonaa euroa.	1.9 Henkilöstö ja sen asiantuntemus Mawsonin toimivalla johdolla ja hallituksella on yhteensä kymmenien vuosien kokemus malminetsinnästä ja kaivostoiminnasta. Emoyhtiön päägeologi Thomas Fromhold on suorittanut tohtorin tutkinnon geologiassa Melbournen yliopistossa Australiassa. Hänellä on pitkä työkokemus malminetsinnästä ja malmitutkimuksista eri puolilta maailmaa. Mawson Oy:ssä työskentelee lisäksi neljä malminetsintägeologia.

2. Alue, sen sijainti ja sen käyttöä mahdollisesti koskevat rajoitukset

2.1 Hakijan ehdotus nimeksi Raja	2.2 Hakemusalueen pinta-ala ja sijainti 890,32 ha Alue sijaitsee Ylitornion ja Rovaniemen rajan tuntumassa Rovaniemen puolella noin 50 km Rovaniemeltä länsilounaaseen. Se on kaikilta osin yhtenevä voimassa olevan ME-lupa-alueen ML2014:0061 kanssa.	2.3 Kaavoitustilanne Alueella on voimassa Rovaniemen maakunta-kaava. Alueet on kaavassa merkitty maa- ja metsätalousalueiksi (MT 5088). Alueelle kohdistuvan Rajapalojen kaivoshankkeen vaihemakuntakaavan laadinta on käynnissä. Alueelle ei ole laadittu asemakaavaa tai yleiskaavaa, mutta Rajapalojen kaivoshankkeen osayleiskaavoitus on käynnistetty.

2.4 Luonnonsuojelutilanne

Haetulla alueella ei ole luonnonsuojelualueita. Alue sijoittuu koillisosassaan Mustiaapa-Kaattasjärvi (FI130 1301) -nimisen Natura 2000 -alueen ja siihen sisältyvän soidensuojelualueen läheisyyteen.

Ks. myös Natura-arviointi, Mustiaapa-Kaattasjärven Natura 2000 -alue (FI1301301), 22.12.2020.

2.5 Muun lainsäädännön rajoitukset

Alueelta ei ole tiedossa muun lainsäädännön asettamia rajoituksia.

2.6 Arvio alueella olevista kaivosmineraaleista ja selvitys, mihin arvio perustuu

Hakija arvioi tähän mennessä tekemiensä, alla lueteltujen malmitutkimusten perusteella alueelta löytyvän kultaa, kuparia, wolframia ja kobolttia:

- geologista havainnointia ja vähäistä näytteenottoa 2012 - 2024
- geofysiikan matalalentomittauksia 2013
- pohjamoreenitutkimuksia 2012, 2016, 2017
- uranäytteenottoa 2011 - 2013
- geofysikaalisia maanpintamittauksia (IP, radiometriset, EM, Loupe) 2014, 2020-2022
- näytteenottoa kannettavalla pintanäytteenottolaitteella (JKS4M) 2014
- syväkairauksia 2017, 2018, 2020, 2022

3. Malminetsintäalueeseen liittyvät asianosaiset ja heidän tietonsa

3.1 Malminetsintälupahakemus alueeseen liittyvien asianosaisten ja maanomistajien osalta pyynnöstä toimitetaan erilliset liitteet (Excel-tiedostot). Tiedostoista käy ilmi asianomaisen nimi, osoite, tilarekisterinumero, yksittäisen tilan rajat sekä pinta-ala.

3.2 Muut kuin yksityiset asianosaiset (alueeseen liittyvät elinkeinot ja yhteiset alueet)

Hakemusalue kuuluu poronhoitoalueeseen. Alueella toimii Palojärven paliskunta.

4. Selvitys toimintaa koskevista suunnitelmista

4.1 Tutkimusmenetelmät, -välineet ja aikataulu

Mawson on tutkimuksissaan paikantanut lukuisia kulta-kobolttiviitteitä Rovaniemen kaupungin alueelle sijoittuvalta Rajaksi nimetyllä malminetsintäalueelta. Kulta-kobolttipitoisuudet ovat paikoin korkeita. Koska lupahakemusalue on suurelta osin peitteinen, malmiviitteiden ja tutkimusten avulla paikannettujen esiintymien todellista laajuutta ei edelleenkään tunneta.

Hakija jatkaa perusteellista tutkimustyötä malmi-indikaatioiden laadun ja laajuuden selvittämiseksi lupahakemusalueella. Maastotutkimustyöt käsittävät geologisia sekä geofysikaalisia ja -kemiallisia tutkimuksia eri menetelmillä mukaan lukien tutkimuskaivantojen ja syväkairauksen avulla tehtävä näytteenotto ja tutkimukset. Tutkimusohjelmista laaditaan erilliset tutkimussuunnitelmat, jotka toimitetaan kaivos- ja muille asianomaisille viranomaisille sekä maanomistajille hyvissä ajoin ennen kunkin ohjelman aloittamista.

Maastotöitä tehdään koko lupahakemusalueella, joskin tutkimukset kohdistuvat lupajakson alussa alueille, joista on saatu parhaimmat malmiviitteet. Todellisten kulta-kobolttipitoisuuksien ja esiintymien luonteen (metallurgia) selvittämiseksi saatetaan tarvita lisäksi näytteenottoa RC-porauksella.

Tutkimusten läpivieminen vaatii vähintään kolmen vuoden lupajakson. Tutkimusten aikana hankitut tulokset ohjaavat jatkotutkimuksia. Mikäli hakija paikantaa malminetsintäalueelta taloudellisesti hyödynnettäviä malmiesiintymiä on todennäköistä, että malminetsintäluvalle joudutaan hakemaan jatkoaikaa ennen kaivosluvan hakemista. Hakija rajoittaa tutkimustyönsä ainoastaan niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimusten tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet suoritetaan siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa luonnolle, ympäristölle ja ihmisille. Hakija sitoutuu alueella työskennellessään vastaaviin toiminnan rajoituksiin ja varotoimiin kuin aikaisemman jatkoluvan lupamääräyksessä 9 on annettu.

Ks. myös Natura-arviointi, Mustiaapa-Kaattasjärven Natura 2000 -alue (FI1301301), 22.12.2020: osa I - hankesuunnitelma, mm. luku 2.5.9 ja 2.5.10

4.2 Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Ks. liite: "Raja-nimisen malminetsintäalueen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma".

5. Toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset

5.1 Vaikutukset ympäristön- ja luonnonsuojeluun, vesistöihin, pohjaveteen, ihmiseen ja maa- tai kallioperään

Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristönsuojeluun ei ole.

Ks. myös Natura-arviointi, Mustiaapa-Kaattasjärven Natura 2000 -alue (FI1301301) 22.12.2020: mm. osa I - hankesuunnitelma, luku 2.5.9 ja 2.5.10.

6. Ilmoitus malminetsintäalueelle rakennettavista väliaikaisista rakennelmista

6.1 Hakija ei aio rakentaa malminetsintäalueelle väliaikaisia rakennelmia

6.2 Työstä vastaa

6.3 Rakennelmien tiedot ja sijainti

(liite-
tiedosto)

6.4 Käyttötarkoitus ja käytön kesto

7. Kaivoslain edellyttämien liitteiden, aineistojen ja selvitysten tarkastuslista

- ☐ 7.1 Virkatodistus liitteenä
- ☒ 7.2 Kaupparekisteriote liitteenä
- ☐ 7.3 Sähköiset paikkatietotiedostot
  - ☐ 7.3.1 Malminetsintä lupa-alue (koko alueen rajat), josta esteet on rajattu pois (kts.liite 1) (MapInfo-tiedosto ETRS-TM35FIN)
  - ☐ 7.3.2 Yleispiirteinen kartta, joka osoittaa hakemuksen kohteena olevan alueen sijainnin (Pdf-tiedosto ETRS-TM35FIN)
  - ☐ 7.3.3 Malminetsintä lupa-aluetta leikkaavat tilarajat omana tiedostona (ei rajanaapureita) (MapInfo-tiedosto ETRS-TM35FIN)
  - ☒ 7.3.4 Malminetsintä lupa-alueen maanomistajat
(Excel-tiedosto, joka toimitetaan vasta viranomaisen pyynnöstä ennen hakemuksen kuuluttamista.
Malli: <http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kaivokset/Malminetsintaluvat-ja-jatkoajat/Malminetsintalupa/>)
- ☐ 7.4 Selvitys kunnalta hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta, alueen käyttöä koskevista rajoituksista sekä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).
(Selvitys voidaan toimittaa myöhemmin, mutta ennen kuin hakemus kuulutetaan)
- ☒ 7.5 Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma liitteenä
- ☐ 7.6 Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma on tehty ympäristönsuojelulain nojalla
- ☐ 7.7 Viranomaisen todistukset, rekisteriotteet ja vastaavat asiakirjat, joilla varmennetaan hakemuksessa esitettyjen tietojen sekä säädettyjen vaatimusten huomioon ottaminen
- ☐ 7.8 Selvitys rakennelmista malminetsintä alueella ja niiden sijainti liitteenä tai ilmoitus ettei niitä ole
- ☐ 7.9 Liitteenä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua arvioinnista ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukainen ympäristövaikutusten arviointiselostus tai Natura-arvio.
  - ☐ 7.9.1 Liitteenä tarkka tutkimussuunnitelma suojelualueelta, joka sisältää kulku-urat ja yksityiskohtaiset tutkimuskohteet paikkatiedostoina (Tab-tiedosto ETRS-TM35FIN)
  - ☐ 7.9.2 Tiivistelmä Natura-arviosta ja sen liitteissä esitetyistä tiedoista kuulutusta varten (vain julkiset tiedot)*
- ☐ 7.10 Tiivistelmä hakemuksessa ja sen liitteissä esitetyistä tiedoista kuulutusta varten*
  - ☐ 7.10.1 Tätä malminetsintä lupahakemusta voidaan käyttää kuulutusasiakirjana, eikä erillistä tiivistelmää hakemuksesta toimiteta
- ☒ 7.11 Merkinnot hakemustietojen julkisuudesta*
- ☐ 7.12 Hakemukseen liittyy yhteisiä alueita**

*) Luvan hakijan tulee ilmoittaa lupahakemuksen toimittamisen yhteydessä perusteltu käsityksensä siitä, miltä osin lupahakemus tai sen liitteet sisältävät viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) tai muun lainsäädännön mukaan salassa pidettäviä tietoja. Hakijan tulee mahdollisuuksien mukaan toimittaa hakemuksen yhteydessä yleisluontoinen yhteenveto 1 momentissa tarkoitetuista hakemuksen tiedoista, joita voidaan esittää yleisölle.

**) Jos kaivoslain 34 §:n mukainen hakemus koskee yhteisalueissa (758/1989) tarkoitettua yhteistä aluetta tai yhteismetsälaissa (109/2003) tarkoitettua yhteismetsää, hakemukseen on liitettävä sellainen selvitys, joka on tarpeen tiedoksiannon toimittamiseksi yhteisen alueen tai yhteismetsän osakaskunnalle. Vna (391/2012)

8. Vakuus malminetsintälupaa varten

8.1 Hakijan ehdotus vakuudeksi hakemuksessa esitetylle toiminnalle ja perustelut

Hakija ehdottaa, että lupa-alueelle asetettu vakuus - pankkitalletus panttaussitoumuksella - jätetään ennalleen. Alueelle suunnitellut tutkimukset ovat geofysiikan mittausten ja geokemian näytteenoton lisäksi koneellista maa- ja kallioperänäytteenottoa, tutkimuskaivantoja ja mahdollisesti RC-porausta, eikä alueella tehdä koerikastusta.

Alueen kokonaispinta-ala on 8,9 neliökilometriä.

9. Malminetsintäluvan jälkitoimenpiteet

9.1 Selvitys jälkitoimenpiteistä malminetsintälupa-alueella toiminnan lopettamisen jälkeen

Kun malminetsintälupaan perustuva toiminta alueella päättyy, hakija saattaa malminetsintäalueen välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon: tutkimuskaivannot täytetään ja maisemoidaan, ja kairanreikien suojaputket katkaistaan 10-20 senttimetriä maan pinnan yläpuolelta, hatutetaan ja jätetään paikalleen mahdollisten myöhempien alueella tahtävien jatkotutkimusten ja -luotausten varalta. Vettä vuotavat kairareiät tukitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa.

Alueelle ei ole tarkoitus rakentaa väliaikaisia rakennelmia. Hakijan alueella käyttämät laitteet poistetaan. Alue kunnostetaan ja siistitään siltä osin kun yhtiön malminetsintätoimenpiteet ovat aiheuttaneet tähän tarvetta, ja alue saatetaan mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan.

Yhtiö tekee kirjallisen ilmoituksen kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille sekä muille oikeudenhaltijoille, kun yllä kuvatut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvauksen toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

JATKOAIKAHAKEMUS

(Tämä osa koskee edellisten lisäksi vain valtauksien ja malminetsintälupien jatkoaikahakemuksia)

10. Malminetsintäluvan voimassaolon edellytykset

10.1 Selvitys malminetsinnän tehokkuudesta, tehdyistä toimenpiteistä, tuloksista ja kustannuksista

Ks. hakemuksen kohta 2.6.

Alueella tehdyt tutkimukset ovat johtaneet uusien kulta-kobolttiesiintymien ja löytymiseen.

Hakijan tutkimuskustannukset Rompas-Rajapalojen tutkimusalueella vuosina 2010 - 2024 ovat olleet yli 37 miljoonaa euroa.

10.2 Selvitys esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta

Haetulla alueella on havaittu useita hyviä viitteitä mahdollisesti taloudellisesti hyödynnettävissä olevista kulta- ja kobolttimalmeista.

Alueen malmipotentialin selvittäminen on edelleen kesken. Tästä syystä hakemuksessa esitetyt jatkotutkimukset ovat tarpeellisia.

10.3 Perustelut alueen rajaukselle

Hakemusalueen välittömään läheisyyteen sijoittuvien malminetsintäalueiden lupamääräykset eroavat luonnonsuojelullisista syistä haettavan alueen lupamääräyksistä. Tästä syystä on perusteltua rajata geologisin perustein hahmotettu laajempi tutkimusalue hallinnollisin perustein pienempiin osa-alueisiin. Alueen pienentämiseen ei tutkimusten tässä vaiheessa ole syytä.

11. Lisätietoja

11.1 Lisätietoja malminetsintälupaa varten

12. Lomakkeen lähettäminen

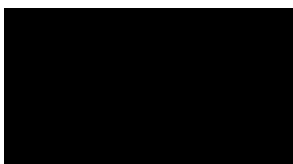
Voit tulostaa ja tallentaa lomakkeen itsellesi ao. painikkeiden avulla.

Lomake lähetetään sähköisesti Tukesiin **Tallenna ja lähetä lomake** -painiketta painamalla; ohjelma pyytää sinua ensin tallentamaan lomakkeen jonka jälkeen sen voi lähettää oman tietokoneesi sähköpostiohjelmalla Tukesiin.

Voit lähettää lomakkeen myös itse suoraan osoitteeseen: kaivosasiat@tukes.fi.

Allekirjoitus

Nimenselvennys

HUOM!

Muistithan ennen lomakkeen täyttämistä tutustua erilliseen liitteeseen: [Huomioitavat lain ja asetuksen kohdat](#) (klikkaa linkkiä).

Jotta hakemus saa kaivoslain (621/2011) 32 §:n mukaisen etuoikeuden kohteelle, on kaikki kaikkiin kohtiin vastattava ja kaivoslain 34§:n edellyttämällä tavalla, 7 § JA 9 §:n esteet huomioiden. Vastaa kaikkiin kohtiin ja POISTA ESTEET ALUERAJAUKSESTA.

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTOLLE

HAKEMUS

ASIA Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

HAKEMUS, JOHON ASIA LIITTYY Hakemus jatkoajan myöntämiseksi malminetsintäluvalle ML2014:0061 RAJA, jätetty 13.8.2024

HAKIJA Mawson Oy
Y-tunnus 2437454-1
Ahjotie 7
96320 ROVANIEMI

Lisätietoja antaa: Tapani Hyysalo
thyysalo(at)mawson.fi
p. 050 448 8303

HAKEMUS

Kaivosviranomainen myönsi 2.5.2017 Mawson Oy:lle (yhtiö) malminetsintäluvan, jonka lupatunnus on ML2014:0061 ja nimi RAJA (ME-lupa). Lupapäätös tuli lainvoimaiseksi 2.6.2017. ME-lupa raukesi 1.6.2021.

Yhtiö jätti 16.4.2021 kaivosviranomaiselle hakemuksen ME-luvan voimassaolon jatkamiseksi, koska alueen malmipotentialin selvittäminen oli edelleen alkuvaiheessaan ja lupahakemuksessa esitetyt jatkotutkimukset olivat tarpeen alueelle mahdollisesti sijoittuvien taloudellisesti hyödynnettävissä olevien kulta- ja kobolttimalmien paikantamiseksi. Kaivosviranomainen myönsi jatkoluvan ja antoi siihen liittyvän täytäntöönpanomääräyksen 10.9.2021. Lupa tuli lainvoimaiseksi 18.10.2021.

Yhtiö tekee malmitutkimuksia nyt kyseessä olevaa ME-lupa-aluetta huomattavasti laajemmalla ns. Rompas-Rajapalojen tutkimusalueella, jolle se on tehnyt useita ME-lupahakemuksia. Kaivosviranomaisen aikaisemmin tekemistä, tälle tutkimusalueelle sijoittuvista lupapäätöksistä on kuluneen kymmenen vuoden aikana jätetty useita valituksia Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Tästä syystä yhtiö hakee jo tässä vaiheessa kaivoslain 169 §:n mukaista lupaa sille mahdollisesti myönnettävän malminetsintäluvan täytäntöönpanoon vireillä olevasta muutoksenhausta huolimatta, jotta se voisi kaivoslain mukaisesti jatkaa alueen malmipotentialin joutuisaa ja huolellista selvittämistä. Tutkimusten ja näytteenoton jatkamisella on yhtiön toiminnalle ja tutkimusalueen ympäristön aluetaloudelle poikkeuksellisen merkittävät vaikutukset. Yhtiöllä on Rajapalojen alueella käynnissä kulta-kobolttikaivoshanke, johon nyt kyseessä oleva lupa-alue olennaisena osana liittyy.

TOIMENPITEIDEN YKSILÖINTI

Kaivoslain 169 §:n mukaan täytäntöönpanoluvassa on yksilöitävä ne toimenpiteet, joita sillä sallitaan.

Yhtiö hakee oikeutta suorittaa kaikkia 10.9.2021 annetussa lupapäätöksessä ML2014:0061 sallittuja toimenpiteitä kuitenkin niin, etteivät ne tee mahdollista muutoksenhakua hyödyttömäksi.

PERUSTELLUT SYYT

Kaivoslain 169 §:n mukaan päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta edellyttää perusteltuja syitä. Syyt voivat hallituksen esityksen 273/2009 mukaan liittyä muun muassa toimenpiteisiin ryhtymisen tarpeellisuuteen sekä viivytyksestä aiheutuviin haittoihin.

Kaivoslaki edellyttää, että tärkeän malminetsintäalueen malmipotentialiaali selvitetään joutuisasti ja perinpohjaisesti. Kuten edellä on viitattu, muutoksenhakujen ja aiemmin voimassa olleen valtausoikeuden rajoitusten vuoksi Mawsonin tutkimukset ns. Rompas-Rajapalojen tutkimusalueella ovat edistyneet poikkeuksellisen hitaasti. Mikäli yhtiön malmitutkimukset ME-hakemuksesta mahdollisesti jätettävien valitusten takia keskeytyvät alueella kokonaan, viivästyy yhtiön tutkimussuunnitelman toteuttaminen merkittävästi, jolloin jo käynnissä olleen joutuisan ja huolellisen selvittämisen jatkaminen ei ole mahdollista. Yksin tämä seikka on riittävä täyttämään kaivoslakiin liittyvässä hallituksen esityksessä mainitut edellytykset luvan täytäntöönpanon tarpeellisuudesta.

Mikäli täytäntöönpanomääräystä ei valitustilanteessa sallita, keskeytyy yhtiön toiminta hakemusalueella vähintään vuoden 2025 loppuun saakka, ja mikäli hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, vuoden 2026 loppuun. Tätä voidaan pitää kohtuuttomana ja yhtiön toiminnan kannalta kohtalokkaana.

Mawson Oy on kanadalaisen Mawson Finland Limitedin kokonaan omistama tytäryhtiö. Emoyhtiö rahoittaa Mawson Oy:n toiminnan kokonaisuudessaan. Emoyhtiö hankkii alalle tyypilliseen tapaan toiminnalle rahoituksen kansainvälisiltä rahoitusmarkkinoilta osakeanneilla, joihin pääosin toimialaan erikoistuneet investoijat osallistuvat. Rahoitusta markkinoilta voi saada ainoastaan hankkeille, joilla on todistettavasti hyvä geologinen potentiaali, joita tutkitaan keskeytyksettä ja joilta kyetään jatkuvasti tuottamaan uusia tutkimustuloksia: kansainvälinen riskipääoma ei ole kärsivällistä. Rompas-Rajapalojen tutkimusalue ja erityisesti Rajapalojen kulta-kobolttikaivoshanke, johon nyt kyseessä oleva ME-lupahakemusalue sisältyy, on yksi harvoista tällaisista potentiaalisista kullan- ja kobolttin-etsintähankkeista maailmassa.

Rompas-Rajapalojen tutkimusalueelta saadut tutkimustulokset ovat geologisesti niin lupaavia, että yhtiö on myös vaikeissa malminetsintän suhdannetilanteissa pystynyt jatkuvasti saamaan kansainvälisiltä malmin-etsintä- ja kaivosrahoitukseen erikoistuneilta markkinoilta tutkimuksilleen rahoitusta.

Nyt kyseessä oleva lupa-alue muodostaa tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella tärkeän osan Mawsonin selvästi merkittävintä tutkimusaluetta, ja on olennainen osa Rajapalojen kulta-kobolttikaivoshankealuetta. Kyseinen tutkimusalue on yhtiön päättutkimuskohde, jonka tutkimiseen se on keskittänyt lähes kaikki resurssinsa yli kolmentoista vuoden ajan. Mikäli yhtiö ei mahdollisesta valituksesta johtuen voisi jatkaa tutkimuksia alueella, uusien, lupaavien tutkimustulosten esittäminen tutkimusten nykyisille ja mahdollisille uusille rahoittajille keskeytyy ja tutkimushankkeen ja sitä kautta yhtiön kiinnostavuus sijoituskohteena heikentyy selvästi. Olisi kohtuutonta, että yhtiö joutuisi kantamaan koko yritystoiminnalle mahdollisesti kohtalokkaat vahingot ja tappiot sen vuoksi, että se ei voisi valituksen vuoksi jatkaa tutkimustoimintaansa alueella. Tällä olisi yhtiön toiminnan lisäksi merkittävä vaikutus paikallistalouteen Ylitorniolla ja Rovaniemellä. Siten myös yleinen etu edellyttää täytäntöönpanon sallimista.

Taustana paikallistalouteen koituville vaikutuksille voidaan todeta, että Mawson on investoinut malmitutkimuksiinsa Rompas-Rajapaloissa vuosien 2010-2024 välisenä ajanjaksona yhteensä yli 37 miljoonaa euroa. Pääosa investoinnista on jäänyt Ylitornion ja Rovaniemen talousalueille, ja lähes koko summa Suomeen; malminetsintä on tutkimustoimintaa, jossa geologisen tiedon hankkimisesta syntyy runsaasti kuluja mutta ei lainkaan tuloja. Malminetsintä tuottaa ainoastaan tietoa tutkittavan alueen maa- ja kallioperästä sekä malmipotentialista.

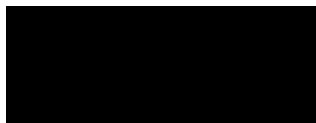
TÄYTÄNTÖÖNPANON VAIKUTUS MUUTOKSENHAUN HYÖDYLLISYYTEEN

Kaivoslain 169 §:n mukaan edellytyksenä määräykselle on, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Haettu täytäntöönpanomääräys ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ainakaan siltä osin kun haku koskee oikeutta jatkaa 9.9.2024 raukeavan ME-luvan mukaista toimintaa kunnes muutoksenhaku on ratkaistu. Mahdolliset valitukset kohdistuvat kaivosviranomaisen tekemään päätökseen, jonka lupaehdot aiemmin voimassa olleeseen lupaan verrattuna sallivat vastaavat malminetsintätoimenpiteet lupa-alueella, mikäli lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti. Kaivosviranomaisen 10.9.2021 tekemästä ME-lupapäätöksestä ML2014:0061 RAJA ei jätetty valituksia hallinto-oikeuteen.

Hakemusalueella ei ole luonnonsuojelualueita. Hakemusalueella on yksi METSO-kohde, ja alueelle sijoittuu lisäksi osa viereisen Hirvimaa-nimisen lupa-alueen puolelle pääosin sijoittuvaa toista METSO-kohdetta. Hakemusalue sijoittuu koillisosassaan Mustiaapa-Kaattasjärvi (FI130 1301) -nimisen Natura 2000 -alueen ja siihen sisältyvän soidensuojelun läheisyyteen. Yhtiöllä on tiedossaan hakemusalueelle sijoittuvien uhanalaisten lajien ja herkkien luontokohteiden - kuten metsälakikohteiden - sijainnit, ja yhtiö huomioi ne malmitutkimuksissaan kuten alla viitatussa Natura-arvioinnissa on esitetty. Lisätietoja aiheesta: Natura-arviointi, Mustiaapa-Kaattasjärven Natura 2000 -alue (FI1301301), Mawson Oy, 22.12.2020. Näin ollen mahdollinen luonnonsuojelullisiin näkökohtiinkaan perustuva muutoksenhaku ei käy täytäntöönpanomääräyksen johdosta hyödyttömäksi.

MAWSON OY

Noora Ahola
toimitusjohtaja

RAJA-NIMISEN MALMINETSINTÄALUEEN KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

1. Malminetsinnässä käsiteltävät jätteet

Hakijan suunnittelemat malminetsinnän maastotyöt tehdään pääosin kairaamalla. Myös tutkimuskaivantoja ja/tai RC-porausta voidaan soveltuviin kohteisiin tehdä kairausten tulosten täydentämiseksi. Tutkimustoimenpiteitä suoritetaan vain siinä määrin ja siinä laajuudessa kuin ne ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Hakija sitoutuu lupahakemuksessaan kaivosviranomaiselle lupamääräyksiksi kirjattaviksi ehdotettuihin toiminnan rajoituksiin ja varotoimiin. Kaikki malmitutkimuksia varten otetut näytteet kuljetetaan kokonaisuudessaan pois alueelta analysointia varten.

Hakijan käyttämissä etsintämenetelmissä syntyy ns. kivipölyä eli kairaussoijaa. Soija siivotaan työkohteista työkoneiden ja/tai muiden laitteiden siirtojen yhteydessä ja toimitetaan asianmukaiseen jätteenkäsittelylaitokseen. Tutkimuskaivannoista väliaikaisesti poistetut maa-ainekset palautetaan kaivantoihin samaan järjestykseen kuin missä olivat ennen poistamista.

Kairakoneissa käytetään biohajoavia voiteluaineita ja hydraulikkaneiteitä. Poltto- ja voiteluaineet säilytetään suoja-altaissa mahdollisten vuotojen välttämiseksi. Polttoainetäydennykset tehdään suljetussa järjestelmässä.

1.1 Tutkimusten tavoite

Tavoitteena on paikantaa tutkimusalueella mahdollisesti sijaitseva malmiesiintymä sekä määrittää sen koko, muoto ja malmipitoisuus. Lisäksi tavoitteena on hahmottaa kolmiulotteinen kuva tutkimusalueen kallioperästä ja sen kivilajeista suhteessa malmiesiintymän syntyyn.

1.2 Yleiskuvaus

Ks. hakijan laatima, 22.12.2020 päivätty Natura-arviointi "Mawson Oy:n Kairamaat 2-3 (ML2013:0041) ja Uusi Rumavuoma (ML2015:0042) -nimisille malminetsintäluupihakemusalueille sijoittuvan tutkimussuunnitelman ja toteutettavien tutkimusten vaikutukset Mustiaapa-Kaattasjärven Natura 2000 -alueen suojeluperusteina oleviin lajeihin ja luontotyypeihin" ja erityisesti sen osa I, luku 2.5.10.

1.2.1 Tutkimuskaivannot

Syväkairausten lisäksi yksi parhaista malmitutkimuksia edistävistä tutkimusmuodoista ovat kaivinkoneella tehdyt tutkimuskaivannot ja -ojat, joiden avulla tarkennetaan maan pinnalta tehtyjä havaintoja ja täydennetään kairausten avulla kerättyjä tietoja. Tutkimuskaivantoja ja -ojia tehdään riittävän isoilla, ympäröivillä kaivinkoneilla joiden telapaine on pieni. Tällainen telakulkuneuvo ei jätä pysyviä kulku-uria maastoon.

Alueilla, joilla on riittävän ohuet moreenipeitteet, tehdään tutkimuskaivantoja ja -oja, jotka mahdollistavat myös paljastumattomien alueiden yksityiskohtaiset malmigeologiset tutkimukset kallioperän kivilajeista, rakenteista ja malminmuodostusprosesseista. Tutkimustulokset auttavat tulkitsemaan geofysikaalisten mittaustulosten suhdetta kallioperän kehitykseen, rakenteisiin ja malminmuodostukseen myös paljastumattomilla alueilla, missä maapeitteet ovat liian paksuja kaivinkoneen käyttöön.

Tutkimuskaivantojen kohdilta irtomaapeite poistetaan väliaikaisesti kallion päältä ja palautetaan alkuperäiselle paikalleen tutkimusten päätyttyä. Maapeitteiden on oltava riittävän ohuita, mieluiten alle kahden metrin paksuisia, jotta vältetään sortumavaara tutkimusten aikana. Tutkimusojia on kallion pinnassa yleensä 1–2 metrin levyinen. Ohuiden irtomaapeitteiden alueilla kalliota voidaan paljastaa paikoin laajemminkin, jos sen katsotaan olevan malminmuodostuksen selvittämisen kannalta tärkeää. Ojien pituus voi vaihdella muutamista metreistä kymmeneen metriin olosuhteista ja geologisen kartoituksen tarpeesta riippuen.

Ennen detaljitutkimuksia tutkimusojan kalliopinnat pestään polttomootorikäyttöisellä painepesurilla, jossa käytetään puhdasta vettä suuttimien tukkeutumisen estämiseksi. Vesisäiliöllä varustettu, tela- tai pyöräalustainen pesuysikkö on yleensä normaalin maataloustraktori-yhdistelmän kokoinen tai pienempi.

Pesun jälkeen tutkimuskaivannoista laaditaan yksityiskohtaiset geologiset detaljikartat. Samassa yhteydessä tehdään tarkat radiometriset mittaukset ja otetaan geologiset näytteet. Näytteenotto tehdään kannettavilla laitteilla tarkoituksenmukaisella tarkkuudella ja menetelmällä.

Tutkimuskaivannot ja -ojat tehdään niin, että niihin mahdollisesti joutuneet ihmiset ja eläimet pääsevät nousemaan niistä pois. Kaivantoja ei kaiveta yleensä pohjavesirajan alapuolelle, mutta jos niin tehdään, kaivannosta pois pumpattu vesi imeytetään takaisin irtomaapeitteisiin. Kaivantoja täytettäessä pyritään irtomaan alkuperäinen järjestys säilyttämään.

Tutkimustöiden loputtua kaivantojen kohdat maisemoidaan.

1.2.2 RC-poraus

RC-poraus saattaa olla tarpeen, jotta sekä Rajan alueella mahdollisesti esiintyvistä korkean pitoisuuden kulta-kobolttimineralisoitumista saadaan riittävän suuri näytemassa tällaisten kohteiden todellisten kulta-kobolttipitoisuuksien toteamiseksi ja metallurgisten kokeiden toteuttamiseksi. Lisäksi kerätään esiintymistä kolmiulotteisen kallioperämallin laatimisessa tarvittavaa tietoa.

RC-porauksella otettava näytemassa kuljetetaan kokonaisuudessaan pois tutkimusalueelta, joten kaivannaisjätettä ei alueelle jää. Näyte homogenisoidaan ja siitä erotetaan analysoitava osuus. Yli jäävä näytemassa, jota ei lähetetä analysoitavaksi, osin talletetaan mahdollisia jatkotutkimuksia varten, osin toimitetaan asianmukaiseen jätteenkäsittelylaitokseen.

2. Koerikastus

Hakija ei ole hakemassa lupaa koerikastukselle.

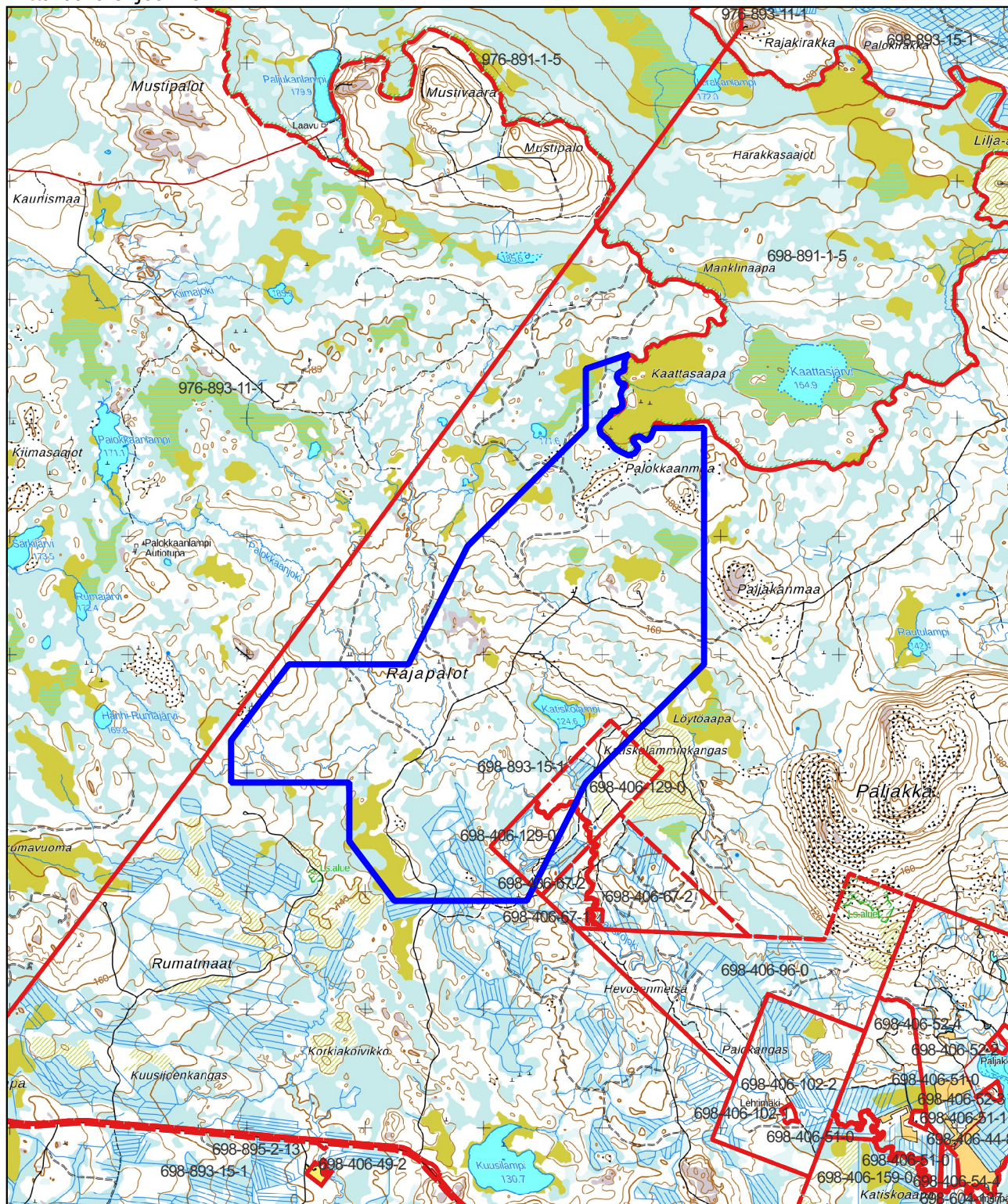
3. Ennallistaminen

Syväkairauksesta ei jää merkittäviä jälkiä ympäristöön. Alue ennallistetaan malmitutkimusten päätyttyä lupahakemuslomakkeen kohdassa 9. esitetyllä tavalla.

4. Yhteenveto

Hakijan käyttämissä malminetsintämenetelmissä syntyy vähäisiä määriä jätettä, joiden jatkokäsittelystä huolehditaan asianmukaisesti. Hakija rajoittaa kaikki tutkimustyönsä ainoastaan toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimusten tarkoituksen saavuttamiseksi, ja sitoutuu lupahakemuksessaan kaivosviranomaiselle lupamääräyksiksi kirjattaviksi ehdotettuihin toiminnan rajoituksiin ja varotoimiin. Malminetsintätoimenpiteet suoritetaan siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa luonnolle, ympäristölle ja ihmisille.

Malminetsintälupahakemusalue

Kiinteistörajat